

Előlegnek nevezzük a magyar íróknak a fixét. Néha fix fizetését, néha fix ideáját. De az az eset is előfordul, hogy az íróknak nincs fizetése és nincs ideája. Csak előlege. De ez aztán fix.

A magyar íróknak nem kell az a pénz, ami jár. Neki előleg kell arra a darabra, aminek az alapötlete most van kialakulóban a fejében és ott van a nyelve hegyén, csak éppen ki kellene mondania, de amiből hirtelen csak annyi jut eszébe, hogy: — *Tessék adni erre száz pengő előleget!* . . . és ez az egész, amit a készülő műből hirtelenéből el tud mondani.

Többször előfordult, hogy az író készletlen a darabja premierjét, mivel a bemutatásig annyi előleget kap még, amennyit akar, de a premier után jönnek a levonások és a diadalmas szerző ott áll a századik előadáson és kölesön kell kérnie öt pengőt a rendezőtől.

A fenti helyzet előállításának megakadályozására Krudy Gyula egyszer a következő szerződést kötötte Beöthy Lászlóval: „Lekötöm Önnek „Zoltánka” című darabomat a következő feltételek mellett:

1. El akarok utazni nyáron a darab tanítmányjából, tehát Ön nekem előleget nem adhat. Még az esetben sem, ha kérek.

2. Még az esetben sem, ha a feleségemet küldöm el kérni.

3. Még akkor sem, ha levelet küldök, hogy súlyos beteg vagyok és patikára kell a pénz.

4. Még akkor sem, ha revolvért szegzek a fejemnek és azt mondom Önnek: — Ha azonnal nem ad pénzt, én megmérgezem magam!

5. De még akkor sem, ha eljövök a fe-

leségemmel és a gyermekeimmel együtt és letérdepelünk Ön előtt és sirva kérünk egy kis előleget.“

Pedig a szerző betartotta a szerződést. Eljött egyedül, eljött a családdal, levelet küldött . . . Es Krudy mégsem utazott el nyáron.

... letérdelünk és sirva kérünk előleget